

Fisioteràpia en la Patologia del Raquis

2013/2014

Codi: 103013

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500892 Fisioteràpia	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Raquel Oller Domingo

Correu electrònic: Raquel.OllerD@e-campus.uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: Sí

Algun grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

És recomanable tenir els coneixements assolits d'Anatomia i Fisiologia de l'aparell locomotor, Fonaments en Fisioteràpia, Biomecànica, Patologia humana, Avaluació Clínica en Fisioteràpia de l'Aparell Locomotor i Fisioteràpia de l'Aparell Locomotor I, II i III.

Objectius

L'assignatura es programa el quart curs del Grau de Fisioteràpia com a assignatura optativa.

Les competències són:

Ser capaç de desenvolupar els coneixements adquirits en assignatures prèvies a l'àmbit clínic del tractament de patologies de raquis.

Ser capaç de realitzar una valoració funcional de la persona que pateix alguna patologia del raquis i poder elaborar un diagnòstic fisioterapèutic.

Aprendre a realitzar el diagnòstic diferencial entre les diferents estructures que poden ser les responsables de la disfunció del raquis

Saber plantejar els objectius terapèutics i elaborar un pla d'atenció fisioterapèutic.

Saber aplicar les diferents tècniques de fisioteràpia i ser capaç d'analitzar, adaptar i controlar els resultats.

Resoldre casos clínics en l'àmbit de les afeccions del raquis, establint estratègies per crear la pauta de tractament adequada.

Conèixer i practicar valoracions del raquis destacant els aspectes rellevants per la definició dels objectius de fisioteràpia i escollir les tècniques i mètodes de tractament.

Competències

- Fisioteràpia
- Analitzar i sintetitzar.
- Avaluat l'evolució dels resultats obtinguts amb el tractament en relació amb els objectius marcats.
- Demostrar que té prou coneixement dels mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutics encaminats a la realització d'activitats dirigides a la promoció i manteniment de la salut.

- Determinar el diagnòstic de fisioteràpia segons les normes i amb els instruments de validació reconeguts internacionalment.
- Executar, dirigir i coordinar el pla d'intervenció de fisioteràpia, utilitzant les eines terapèutiques pròpies i atenent la individualitat de l'usuari.
- Organitzar i planificar.
- Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions
- Treballar en equips professionals i cooperar de manera efectiva amb tot l'equip multidisciplinari.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i sintetitzar.
2. Aplicar els mètodes i procediments manuals i instrumentals de valoració en fisioteràpia per emetre el diagnòstic de fisioteràpia.
3. Avaluar els resultats i la seva relació amb els objectius marcats, a través de casos reals en les diferents especialitats clíniques.
4. Demostrar habilitats de treball en equip.
5. Dissenyar, ensenyar i aconsellar sobre els diferents mitjans de prevenció de les alteracions funcionals i específicament en relació amb la higiene postural, les situacions de pèrdua de mobilitat i les fases agudes àlgiques.
6. Establir la hipòtesi diagnòstica de fisioteràpia.
7. Executar, dirigir i coordinar el pla d'intervenció de fisioteràpia, utilitzant les eines terapèutiques pròpies i atenent la individualitat de l'usuari.
8. Organitzar i planificar.
9. Reconèixer i afrontar els canvis amb facilitat.
10. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Continguts

TEMA 1.- Recordatori ANATÒMIC i BIOMECÀNIC del raquis

TEMA 2.- Fisioteràpia en PATOLOGIA TRAUMÀTICA del raquis:

2.1.- Traumatismes de la columna vertebral:

- Fractures i luxacions de la columna cervical, dorsal i lumbar.
- Lesions de parts toves: esquinços, síndrome cervical posttraumàtic

2.2.- Traumatismes de tòrax:

- Contusions costals
- Fractures costals

TEMA 3.- Fisioteràpia en PATOLOGIA ORTOPÈDICA del raquis:

3.1.- Anomalies raquis lumbo-sacre:

- Espondilolisi / Espondilolistesi
- Lumbarització / Sacralització
- Retrolistesi

3.2.- Desviacions de la columna vertebral:

- Escoliosi

- Cifosi
- Hiperlordosi

3.3.- Deformitats toràciques

TEMA 4.- Fisioteràpia en PATOLOGIA REUMÀTICA del raquis:

4.1.- Artropaties inflamatòries:

- Artritis Reumatoidea
- Espondiloartritis anquilosant

4.2.- Reumatismes degeneratius o artrosis

- Hèrnia discal

TEMA 5.- Fisioteràpia en PATOLOGIA ONCOLÒGICA del raquis.

Dins cada una de les patologies es detallaran els següents apartats:

Generalitats, manifestacions clíniques i radiològiques, exploració/valoració, proves complementaries, tractament mèdic/quirúrgic, abordatge fisioterapèutic: indicacions i tractaments de fisioteràpia.

Pràctiques de laboratori:

- Valoració global del raquis
- valoració i tractament columna cervical
- valoració i tractament columna dorsal
- valoració i tractament columna lumbar

Metodologia

Classes magistrals amb sessions pràctiques a l'aula i suport de TIC amb seminaris per resolució de casos

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	22,5	0,9	1, 2, 3, 5, 6, 8, 10
Presentació i resolució de casos clínics	7,5	0,3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8
Pràctiques de laboratori: Exposicions teòrico-pràctiques per part del professor	7,5	0,3	1, 2, 3, 8
Tipus: Supervisades			
Seminaris: Treball en grup de l'assignatura, supervisada pel professor	0	0	1, 2, 3, 8
Pràctiques de laboratori: Els alumnes sota la supervisió del professor practiquen entre ells	22,5	0,9	1, 2, 3, 8

Tipus: Autònomes			
Estudi i realització d'equemes, mapes conceptuais i resums	82,5	3,3	1, 2, 3, 5, 8
Recerca i tractament d'informació que completi els coneixements teòrics de les activitats dirigides	0	0	1, 2, 3, 6, 8
Redacció de treballs a partir de recerca bibliogràfica	0	0	1, 3, 5, 6, 8

Avaluació

Prova escrita: 50% de la nota final

Dos exàmens durant el semestre per eliminar matèria, i examen final.

Test multiresposta. Cada pregunta contestada correctament es valorarà amb 1 punt. Les preguntes contestades erròniament restaran 0,25. Les preguntes no contestades no restaran punts.

Nota mínima per aprovar: 5.

Prova pràctica: 25% de la nota final

Pràctic: Exercicis d'avaluació associats als seminaris. Assistència als seminaris. Participació als seminaris.

Treballs grupals: 25% de la nota final

Realització d'un treball relacionat amb les patologies o casos dels seminaris.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Prova escrita	50%	2	0,08	2, 5, 6
Prova pràctica	25%	1	0,04	1, 3, 7, 8, 9, 10
Treballs grupals escrits	25%	4,5	0,18	2, 4, 5, 6, 7, 10

Bibliografia

- KALTENBORN, F.M.. Fisioterapia manual Columna. Ed. Mc.Graw-Hill. Interamericana. 2004
- TEYSSANDIER, M.J. Exploración clínica programada del raquis. Ed. Masson. 1996
- HOPENFELD, RS. Exploración física de la columna vertebral y las extremidades. Ed. El Manual Moderno. 1979.
- GHANAYEM A., UBIERNA M.T. Traumatismos del raquis. Editorial Médica Panamericana. 2008.
- XHARDEZ, Y.: Vademécum de Kinesioterapia. Ed. El Ateneo. Barcelona. 2001
- LOUDON, J. BELL, SL. JOHNSTON, J. Guía de valoración ortopédica clínica. Ed. Paidotribo. 2001.
- JURADO, A. Medina, I. Manual de Pruebas diagnósticas. Traumatología y ortopedia. Ed. Paidotribo.2002.
- PERRY CLAYTON R. Manual de fracturas. 2ª ed. Ed. McGrawHill. 2001.
- CRAIG LIEBENSON. Manual de Rehabilitación de la columna vertebral. Ed. Paidotribo. 1999.

- KAPANDJI, A. Cuadernos de fisiología articular. 3 Tronco y Raquis. 5ª ed. Barcelona: Masson. 1997.
- KAREN, S. RUCKER A, J. Cole, Stuart M. Weinstein. Dolor Lumbar. Enfoque del diagnóstico y el tratamiento basado en los síntomas. Ed. McGraw-Hill. 2003.
- HANNER-BECKER, R, SCHOER, D. Manual de técnicas de fisioterapia. Aplicación en traumatología y ortopédia. Barcelona: Paidotribo; 2001.
- DOWNIE CASH. Kinesiología en ortopedia y reumatología. Médica Panamericana, Buenos Aires. 1996.
- Enciclopedia Médico-Quirúrgica. Tratado de Kinesioterapia-Medicina Física. Praxis Médica S.A.Madrid. 1995.
- SERRA GABRIEL, J. DIAZ PETIT, M, DE SANDE CARRIL, M.L. J. Díaz Petit, M. L. Fisioterapia en traumatología, ortopedia y reumatología. 2ª ed. Masson. 2003.
- KOTTKE LEHMANN. KRUSEN .MedicinaFísica y Rehabilitación. Tomos I, II y III. Edit: Panamericana.